UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvnvs Rectè Obeundum

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

Quid agendum, cùm ægrotus vsum habet rationis, & sermonis, sed est breue tempus ei reliquum. Capvt XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

Visual Library

mendet, & Beatiſſimæ ipſius matri, & Angelis, ac Sanctis, deinde ad ea ſe conuertet, quæ ſine ipſo ægroto fieri poſſunt, de quibus cap. 19. Illud autem eſt obſeruandum, cùm moriens iam nullum videtur habere vſum rationis, & illa exerceantur, quæ diximus ſine ipſo poſſe fieri, vt interim conſideretur, an aliquod interuallum habeat, qui in extremis laborat, vt aliquid boni poſſit ei ſuggeri: &tunc nulla occaſio, licet exigua, omitti debet, quin ei, quæ maximè ſunt neceſſaria, ſuggerātur: & imprimis, ne ſine abſolutione decedat, ſi vel vnicum peccatorum verbo, aut nutibus potuit confiteri.

Quid agendum, cùm ægrotus vſum habet rationis, & ſermonis, ſed eſt breue tempus ei reliquum.

CAPVT XVI.

ACcidit aliquando, vt ægrotus iudicio quidem, & ſenſibus, ac voluntate ſit benè diſpoſitus, vt iuuari poſſit, ſed tempore deſtituitur: vt contingere poſſet, cū quis vulneratus eſt lethaliter, vel vtcunque, cum timetur, ne mors, vel delirium breui ſuccedat, tunc euoca-

De confeſsione. tus aliquis, vt moriturum iuuet, ſi intelligit quod non eſt confeſſus, imprimis ſemotis arbitris, eum hortetur, vt dolorem de offenſis Dei habeat: & confiteatur ſua peccata, ab eis incipiendo, quæ magis eius conſciētiam grauant & poſtquam dixerit, quæ recordatur, ſi videntur aliqua neceſſariò eſſe interroganda, ſtatim & expeditè interroget, & tantum de iis, quæ mortalia eſſe poſſe videntur: & ſi nihil ipſe ex ſe diceret, ſed interrogari vellet, confeſſarius interroget, ad eundem modum incipiendo ab eis, quæ ſecundum ſtatum ægrotantis vel cognitionem, quam de ipſo habet in eo probabiliter locum habent: & ſi non videret contritionem ſufficientem, hortetur ad eam procurandam: & iuuet ad id ipſum, breuiter, exaggerando peccata, & ingratitudinem peccantis erga Deum, ſic amantem, & benefacientem: curando, ut dolor ſit non tantum propter pœnam, quam meruit, ſed magis propter offenſam tanti Patris, & de ſe tam benè meriti, vt non ſit cum diffidentia coniuncta, ſed cum ſpe in miſericordia infinita, & bonitate Dei, & in meritis paſſionis, & mortis Ieſu Chriſti conſtituta, & breuiſſimè, quoad eius fieri poteſt, hæc tran-

tranſigens, abſolutionem impendet, licet poſt abſolutionem (ſi tempus ſuppetet) alia etiam ex dictis alibi poſſunt adduci, ad maiorem contritionem, ſpem, & dilectionem Dei in ipſo ægrotante excitandam confidentia

De communione & extrema unctione.

Interim dum confeſſionem audit, præmonitos oportet alios, vt ſanctiſſimum Sacramentum Euchariſtiæ, & extremæ vnctionis, præſto habeant, & ex parochia adferri curent, niſi facultatem haberet ægrotus, à quo vellet, ea ſacramenta accipiendi, & diſponat breuiter ægrotum ad communionem, & ad petendum extremam vnctionem, imò & accipiendam, primo quoque tempore, vt maiore cum deuotione, compos mentis eam accipiat.

De restitutione & pacificatione.

Si deprehenderit in confeſſione, aliquam reſtitutionem eſſe faciendam rei vel honoris, & conſtat de quantitate, & perſonis quibus debet fieri, & adeſt facultas ſtatim reſtituendi dùm parantur alia ſacramenta, curet vt ſtatim fiat; vel ordinetur (ſi res id patitur) alicui, vt faciet eam vt puta œconomo, vel amico, cui confidere poſſit. Item ſi venia inimicis, vel eis qui eum offendiſſent eſſet danda, & hoc coram Notario & teſtibus

ſtibus, vel ſi non ſuppetit tempus vocandi Notarium, ſaltem coram teſtibus (ſi inimicitia vel offenſio eſſet publica, vt ſuperius diximus) fiat. Si non poteſt ſtatim reſtitutio fieri, quia non conſtat de quantitatibus rerum vel de perſonis, vel quia non eſt ad manum pecunia, vel id quod debet reſtitui, pręter promiſſionem ægroti, curet, vt idoneo alicui iniungat, vt de ſuis debitis inquirat diligenter (& dicat ægrotus, ſi quid meminit) & ſoluat ſtatim, vel cùm primum fieri poſſit. Quòd ſi res vel tempus aliud non patitur, in teſtamento (quod ſi vita durat, faciendum eſt) vel ſaltem coram teſtibus, aut quocunque modo, ac via commodè poterit, grauet hæreditatem ſuam hoc onere reſtituendi, vel ſoluendi quod debet, ita vt nihil executores, vel hæredes prius quàm hoc exequi curent. Si breuiſſimè hæc fieri non poſſent, dummodo videatur prompta voluntas ægroti ad ea facienda, non impediet, nec ab abſolutione, nec à communione, nec ab extrema vnctione: ſed qui

Quid cũ non poteſt reſtituere.

iuuat, non deſerat eum, donec, quoad eius fieri poſſit, ſuæ conſcientiæ in prædictis ſatisfaciat. Si non habet facultatem ſoluendi debita, proponat moriens,

quod,

quod, ſi Deus vitam daret, quandocùnque poſſet, ea ſolueret: nec putet ea tunc ſalutem æternam ipſius impeditura, quia Deus omnium Dominus eſt: tantum vt de ſuis peccatis, ſuper omnia dolore nitatur, & in Chriſti meritis, & miſericordia Dei anchoram ſpei figat.

Moriens petat ſuffragia piorum locorum.

Si fieri poterit, emittat ad loca pia, & petat orationes & Miſſarum ſacrificia, vt dignetur Dominus dare tempus ad ea quæ animæ ſaluti ſunt neceſſaria, ante mortem conficienda: & ad eadem, & ad alios pauperes mittat eleëmoſynas, ſi facultas ſuppetat, & quidem liberaliter, & ſi ipſe non id faceret, amici deberent facere pro eo, vt reliqua, quæ ſine ipſo tranſigi poſſunt.

Ordo rerum talibus agendarum.

Si rebus neceſſariis peractis, ad alia ſuppeteret tempus, fiet ex dictis in cap. 5 6. & 7. quæ poterunt: ſed præcedant omninò quę ſunt magis neceſſaria. Memor ſit autem qui confeſſionem audit eius qui in articulo mortis eſt (id eſt, de quo probabiliter creditur, quod morietur, vel de eius morte multum dubitatur à medicis, vel aliis prudentibus) quòd quiuis Sacerdos Catholicus poteſt abſoluere illum ab omnibus peccatis, etiã

ſedi:

Quo in caſu qui uis poteſt abſoluere.

ſedi Apoſtolicæ. & in Bulla Cœnę reſervatis, & conſequentibus cenſuris, &c. ſi tamen peccatum annexam habet excōmunicationem, à qua non poſſit extra hunc caſum ipſe conf. ſſarius eum abſoluere debet iniungere morienti, vt, ſi cōualuerit, ad ſuperiorē pro remedio confugiat, quæ intelliguntur, ſi non poſſet moriens præſentiam habere Superioris, qui facultatem talem habeat; nam tunc eſſet ille vocandus (ſi non eſt periculum in mora) pro caſu illo reſervato.

De iis quæ agenda ſunt cum iis qui intellectu quidem valent, ſed voluntas illius ægra eſt, vt id faciant, quod facere eſt neceſſe.

CAPVT XVII.

Aliorū orationib. inventu, &c.

SI illi, quibus mors imminet, non deſtituuntur vſurationis, & ſenſuum, ac ſermonis, nec tempore ſed voluntate faciendi quod ad ſalutem ipſorum neceſſarium eſt; imprimis iuuandi ſint amicorum, vel conſanguineorum charitate: qui pro eis orationes, & eleëmoſynas fieri, & miſſas dici cu-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN